

forandrede Betingelserne med Hensyn til Ordinationsalderen; men paa den anden Side vil jeg fremhæve, at det ærede Medlem forhaabentlig har lagt Mærke til, at jeg har sagt, at naar det ikke var, fordi en saadan Bestemmelse efter min Formening ikke havde sin rette Plads i Værnepligtsloven, vilde jeg ikke have Noget imod, at der blev truffet en Bestemmelse om, at Ingen kunde modtage geistlig Ordination, førend han havde aftjent sin Værnepligt. Hvad jeg imidlertid umuligt kan komme fra, er, at det strider imod Fleertallet af det danske Folks Følelse, at de ordinerede Geistlige, der ere komne i Sjælesørgervirksomhed, blive tvungne til at forlade denne, f. Ex. for at foretage en Mønstring. Jeg indseer tilfulde, at det vilde være en Misbrug af Loven, hvis nogen ung Mand, enten før han bestemte sig for det theologiske Studium, eller endnu værre, hvis han bagefter tænkte paa igjennem Lovforslagets Bestemmelser om ordinerede Geistlige at skaffe sig fri for Værnepligten; dette vilde jeg betragte som en complet Misbrug, og jeg vilde betragte den, der gjorde sig skyldig deri, som en Mand, der paa ingen mulig Maade var, hvad han burde være. Jeg nærer ogsaa Tvivl om, at en saadan Mand i den geistlige Stilling vilde blive, hvad han burde være; men noget Andet er, at jeg vedvarende maa finde det urigtigt, at den Mand, der først er bleven ordineret, der først er bleven Sjælesøger, skulde, f. Ex. af Hensyn til en Mønstring, forlade sin geistlige Virksomhed for at tage Deel deri.

Rjør: Det glædede mig, at den ærede Ordfører saavel som det ærede Medlem her ligeoverfor (Berg) gif ud fra den Forudsætning, at en lignende Afstemning vilde finde Sted her denne Gang som tidligere; men jeg skal ikke nægte, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgtreds efter min Mening gif temmeligt vidt paa Indrømmelsernes Gebeet, idet det forekom mig, at han, isald jeg ikke misforstod ham, vilde gaae videre end det af ham tidligere stillede Forslag om at fritage de Geistlige for at opfylde deres Værnepligt i Forsærkningen (Berg: Det har jeg ikke sagt!); ja, det kan være, at det er en Misforstaaelse, men det forekom mig, at det ærede Medlem

vilde gaae videre; det kunde jo f. Ex. være i Retning af, hvad vi have hørt udtale af den ærede Justitsminister, at Ingen maatte ordineres som Geistlig, førend han havde udtjent sin Værnepligt. Dette er i alt Fald et af de bedste Mæglingsforslag, som jeg nogensinde, hvis jeg skulde kunne komme til at gaae ind paa nogen Indrømmelse i denne Sag, vilde kunne gaae med til; jeg finder, at dette er det bedste mæglende Forslag af dem, jeg hidtil har hørt. Overhovedet kan jeg ligesaa lidt nu som tidligere indsee, at der er Noget, der taler for at fritage de Geistlige mere end enhverjomhelst anden Embedsmand eller overhovedet enhverjomhelst anden Mand. Jeg har læst de Forhandlinger, der, denne Sag angaaende, ere førte i det andet Thing, og jeg maa tilstaae, at der slet ikke er fremkommet en eneste Grund, som for mig har været overbevisende i den Retning, at man bør fritage de Geistlige for deres Værnepligt. Jeg har seet Grunde anføre, og jeg skal eksempelviis nævne en, som jeg ikke skal nægte var mig noget overraskende; den løb omtrent saaledes, at der ikke var saa lidt Raahed i Armeen, og at det ikke vilde være passende at stille de Geistlige i Armeens Rækker, da de vilde kunne smittes af den Raahed; ja, det blev endog anført, at der tilbeels burde være Raahed tilstede i Armeen. Jeg finder nu, at Raahed er upassende paa ethvertjomhelst Sted, jeg kan ligesaa lidt ønske den i Armeen som paa noget andet Sted, og jeg haaber heller ikke, at den enten er der eller i Fremtiden vil komme der; men selv om saa var, at der eksisterede noget Saadant, saa skal jeg ikke nægte, at det undrer mig, at man har kunnet anføre dette som en Grund til at fritage Præsterne for at inbtage en saadan Stilling. Her vilde der jo allerede for dem være en Mark at arbejde paa, som kunde blive velsignelsesrig, naar de kunde skaffe denne Raahed bort; thi Raahed er en Uting i hvilkenjomhelst Stilling og altsaa ogsaa i Militairstanden. Altsaa, jeg har høerten her eller udenfor denne Sal seet anføre til Forsvar for Geistlighedens Fritagelse en eneste Grund, som er af en saadan Bestaafenhed, at den kan forandre idetmindste min Beslutning i denne Sag, og jeg skal, som sagt, med den ærede Ordfører